

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P
Félévre . . . . . 6.— P
Negyedévre . 4.— P

A hirdetési díj mm-
ként 24 fillér és előre
fizetendő. — Szöveg
közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok
és kereskedelmi cé-
geknek évi . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postata-
kareképzőtáji csekk-
számla száma 38.990

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSZIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Június hó 5-én életbelépnek a pécsi, miskolci, soproni debreceni, szegedi és a győri kereskedelmi- és iparkamara területén a fogadó (szálló, penzió) vendéglő, kifőző, korcsma, kávéházi és kávémérőiparokban fizetendő legkisebb munkabérek

A PÉCSI kereskedelmi és iparkamara területén fekvő városok és községek a fizetendő legkisebb munkabérek szempontjából 3 területi csoportba lettek sorozva és pedig: az *I. területi csoport*: Pécs thj. szab. kir. város, a *II. területi csoport*: Kaposvár, Mohács, Szekszárd megyei városok, Balatonboglár, Balatonföldvár, Balatonkiliti, Balatonlelle, Balatonszárszó, Balatonszemes, Balatonzamárdi, Fonyód, Harkány, Mecsekszabolcs és Sikonda, a *III. területi csoport*: a kamara területén fekvő összes többi községek.

A szállodai üzemeket mindhárom területi csoportban a szobák száma szerint a bizottság két osztályba sorolta és pedig: A) osztály az 50 szobán felüli szállodák, B) osztály az 50 szobát meg nem haladó szállodák.

A vendéglői üzletek az alkalmazottak számához képest mind a három területi csoportban négy-négy osztályba soroltattak. A személyzet létszámának meghatározásánál nem vehetők figyelembe a tanoncok, mosdói személyzet, fűtők, zenészek és a vendéglői szakmához nem tartozó szakmunkások (mesteremberek), I. oszt. üzemek 20-on felüli személyzettel, II. oszt. üzemek 11–20-ig terjedő személyzettel, III. oszt. üzemek 5–10-ig terjedő személyzettel, IV. oszt. üzemek 4-ig terjedő személyzettel.

A MISKOLCI kereskedelmi és iparkamara területén fekvő városok és községekben két területi csoportban soroztattak és pedig: az *I. területi csoport*: A kamara kerületében lévő thj. és megyei városok, ezidő szerint tehát Miskolc thj. város, Eger és Gyöngyös

megyei városok, az utóbbihoz értve Kékestető, Mátraháza és Mátrafüred területét is, továbbá Lillafüred, Görömbölytapolea, Gallyatető és Paradfüred. A *II. területi csoport*: a kamara területén lévő egyéb, az I. területi csoportban fel nem sorolt községek. A határozat hatálya a visszacsatolt felvidéki területekre nem terjed ki.

A szállodai üzemek mindkét területi csoportban egy osztályba tartoznak.

A vendéglői üzemek osztályozása azonos a pécsi kamara osztályozásával.

A SOPRONI kereskedelmi és iparkamara területén fekvő városokat és községeket is 2 területi csoportba osztották és pedig: az *I. területi csoportba*: Sopron sz. kir. thj. város, Nagykamizsa, és Szombathely megyei városok, valamint Balatonfüred, Hévízszentandrás, és Keszthely községek, a *II. területi csoportba*: a kamarai területén lévő többi, az I. területi csoportban fel nem sorolt megyei város és község.

A szállodai üzemek mindkét csoportban egy osztályba tartoznak, a vendéglői üzemek osztályozása azonos a pécsi kamara osztályozásával.

A DEBRECENI kereskedelmi és iparkamara területén a bizottság három területi csoportba osztotta és pedig: az *I. területi csoport*: Debrecen sz. kir. thj. város, Nyiregyháza és Szolnok megyei városok, a *II. területi csoport*: Hajduböszörmény, Hajdunánás, Hajduszoboszló, Jászberény, Karcag, Kísújszállás, Mezőtúr, Túrkeve megyei városok, Berettyóújfalú, Mátészalka nagyközségek, a *III. területi csoportba* tartoznak: a kamara területén lévő

többi, az I. és II. területi csoportban fel nem sorolt községek.

A szállodai üzemeket mindhárom területi csoportban a szobák száma szerint a bizottság két osztályba sorozta és pedig A) oszt. az 50 szobán felüli szállodák, B) oszt. az 50 szobát meg nem haladó szállók.

A vendéglői üzemek osztályozása azonos a pécsi kamara osztályozásával.

A GYŐRI kereskedelmi és iparkamara területén fekvő városok és községek három területi csoportba soroztattak és pedig: az *I. területi csoport*: Győr sz. kir. thj. város, a *II. területi csoport*: A kamara területén fekvő megyei városok és Balatonalmádi, Balatonkenese, Siófok nagyközségek, a *III. területi csoport*: A kamara területén fekvő többi, az I. és II. területi csoportban fel nem sorolt községek. — A határozat hatálya a visszacsatolt felvidéki területekre nem terjed ki.

A szállodai üzemeket úgy osztályozták, mint a soproni kamaránál, a vendéglői üzemek osztályozása azonos a pécsi kamara osztályozásával.

A SZEGEDI kereskedelmi és iparkamara területén fekvő városok és községek két csoportba soroztattak és pedig: *I. területi csoport*: Szeged sz. kir. thj. Baja, Hódmezővásárhely thj. városok, Békéscsaba, Csongrád, Gyula, Makó és Szentes megyei városok, Battonya, Bácsalmás, Mezőhegyes, Orosz-háza, Gyopárosfüred és Szarvas községek, a *II. területi csoport*: a kamara területén lévő összes egyéb, az I. területi csoportban fel nem sorolt községek.

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

A szállodai üzemek mindkét területi csoportban egy osztályba tartoznak, a vendéglői üzemek az alkalmazottak számához képest mind a két területi csoportban három-három osztályba soroltattak és pedig: I. oszt. üzemek 20-on felüli személyzettel, II. oszt. üzemek 11–20-ig terjedő személyzettel, III. oszt. üzemek 1–10-ig terjedő személyzettel.

VIII. A kiszolgálási díjakból való részesedés.

A 2.787/1936. K. K. M. és a 18.412/1936. K. K. M. sz. rendeletek értelmében a százalékos kiszolgálási díj, mely a borral való helyébe lépett, teljes összegében a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottakat illeti. Ennél fogva a díj összegéből az arra jogosultakon kívül másnak (pl. az irodaszemélyzetnek, felíróknak, ruhatárosnak, konyhaszemélyzetnek, üzlettulajdonosnak) semmit sem szabad jutatni.

Ugyanezen rendeletek szerint a beszedett díjakat a vendégek kiszolgálásával foglalkozó személyzet között (ide számítva pl. a kávéházi újságost, a szállodai felvonókezelőt, penziókban a szobalányi teendőket végző konyhalányt is) megfelelő arányban kell felosztani. A felosztási arány megállapítását a rendeletek egyelőre az üzlettulajdonosra bízták.

IX. Élelmezés.

1. Szállodákban, ahol a személyzetnek eddig is volt élelmezése vagy egyéb természetbeni javadalmazása, ez a gyakorlat az eddigi keretben és változatlan módozatok mellett továbbra is megmarad.

2. Vendéglőkben a konyhai és felszolgáló személyzet (beleértve a főpincért és fizetőpincért is) a teljesített munka idejére eső szokásos étkezést kapja.

3. Kávéházakban a kávékonyhai és felszolgáló személyzet (beleértve a fizetőt és főpincért is) munkanaponként két kávét kap péksüteménnyel vagy kenyérral.

A zsiros konyha alkalmazottai, valamint a felíróknak a szolgálatuk idejére eső szokásos étkezést kapják.

Ahol zsiros konyha van, ott a felszolgáló személyzet (beleértve a főpincért és fizetőpincért is), mely déli 12 órától 3 óráig, vagy esti 7 órától teljesít szolgálatot, a napi két kávé, péksüteményen vagy kenyéren kívül a déli vagy esti szolgálata idejére eső szokásos főétkezést is kapja.

4. Kávémérő üzletekben a személyzet napi két kávét kap, péksüteménnyel vagy kenyérral.

Ha pedig a kávémérő üzletekben zsiros konyhát is tartanak fenn, úgy a személyzet a két főétkezés idejére eső szokásos étkezést is kapja.

5. Kifőző üzletekben a személyzet a szokásos ebédet és vacsorát kapja.

6. Koresma üzletekben a személyzet a szokásos napi étkezést kapja. Ahol

pedig főzés nincsen (pl. söntés üzletekben), a személyzetnek az Országos Társadalombiztosító Intézet értékelése szerint napi élelmezési költség fizetendő.

7. Penziókban a személyzet a szokásos napi étkezést kapja.

8. Az ezen határozatban említett takarítónők és kifutók a szolgálati idejükre eső szokásos étkezést is kapják.

X. Vegyes határozatok.

(A vendéglátóipar valamennyi ágazatában alkalmazottakra.)

1. A jelen határozat rendelkezései vonatkoznak mindazokra a közös étkezőkre, menzákra, kantinokra stb., illetve az ott foglalkoztatott személyzetre is, amelyeket, illetve akiket a vállalatok, hivatalok, kaszinók, egyesületek stb. tartanak üzemben, illetve alkalmaznak.

2. A sörözők, buffetek, mulatók, éttermek, tejesarnokok, tejivók és hasonló elnevezésű egyéb vendéglátó üzemeknek a jelen határozat szempontjából való jellegét az iparjogosi tványok alapján kell megállapítani.

3. Az egyesített üzemekben, azaz ha egy kézben van a szálloda, étterem és kávéház, a létszám szerinti osztály megállapítása üzemenként elkülönítve történik.

4. Amelyik üzemben a főpincér a maga teendőinek részben való ellátására fizetőpincér közreműködését veszi igénybe, a fizető pincért a főpincér a saját keresetéből tartozik díjazni.

5. Azokra az alkalmazottakra nézve, akik eddig a fenti megállapított legkisebb munkabéréknél magasabb heticfizetésben, természetbeni ellátásban, lakás, élelmezés, vagy egyéb külön javadalmazásban részesültek, ezt a magasabb, illetve többletjavadalmazást a munkaadójuk nem szállíthatja le, vagyis ezen alkalmazottainak javadalmazását eddigi összértékében nem csökkentheti.

6. Napi kisegítőnek az általa elvégzett munkakörre nézve megállapított legkisebb heti munkabér egynegyed részét kell mint legkisebb napibért fizetni.

7. Kültelken foglalkoztatott napi kisegítőnek utiköltségmentérítést is kell fizetni.

8. Napi kisegítőnek, ha munkahelyén megjelent, de rajta kívül álló okokból őt nem foglalkoztatták, 1 (egy) pengő térítést, kültelki üzletben ezenfelül utiköltséget is kell fizetni.

9. Mind a vendéglői, mind az egyéb üzemekben a napi 4 órai foglalkoztatásra felvett kifutónak a megállapított rendes hetibérének 50 százalékát, napi 4 óránál hosszabb foglalkoztatás esetén a teljes hetibért kell fizetni.

10. Azok a kifutók, akik saját kerékpárjukkal végzik a munkájukat, a részükre megállapított hetibéren felül 2 pengő pótdíjat kapnak.

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter megerősítő határozatainak VIII., IX. és X. fejezete kisebb stílusir elterétől eltekintve, egyformák.

A megerősített határozatokat a hivatalos lap 1939 május 28-án közölte és a közzétételt követő nyolcadik napon lépnek életbe. **Vagyis 1939 június hó 5-én.** E rendelkezések megszégése az 1937: XXI. te. 16. §-ába ütközö ki-hágás.

A megállapított és megerősített munkabérek számszerű adatait — helyszüke miatt — lapunk június hó 15-iki szá-mában tudjuk csak közölni.

A kassai országos vendéglős- és korcsmáros-kongresszus előkészítő munkái folyamatban vannak.

Mult hó 19-én az Országos Szövetség elnöksége, az intézőbizottság határozatának megfelelően, a Kassai Vendéglősök és Italmérők Szakipartarsulata által a kongresszus előkészítésére kiküldött bizottsággal megkezdte a tárgyalást. Moys Imre, a bizottság elnöke a kassai kartársak nevében megköszönte az Országos Szövetségnek azt a figyelmességét, hogy a kongresszus rendezésére szóló meghívójukat elfogadta.

A kassai kartársaknak a kongresszusi rendezésük már bizonyos gyakorlatuk van. A világháború előtt, 1912-ben ott tartotta az Országos Szövetség jelölődje, az Országos Vendéglős Egyesület nagy látogatottságnak örvendő kongresszusát. A háború után 20 évig Kassa városa az anyaországtól el volt szakítva. A esch kormány az 1927-ben hozott új ipartörvényt a Felvidék megszállott területén bizonyos céllal csak 9 évvel később léptette életbe, amely szerint a vendéglátóipar minden ágazatát: szállodást, vendéglőst, kávést, korcsmárosipart képesítesz és kötelező társuláshoz kötötte. Így a Pozsonyban székelő szövetség ezélt két évvel Kassán rendezte első kongresszusát. Ezen a kongresszuson az akkori eschszlovák állam területéről mintegy 800–1000-en vettek részt. Ennélfogva a kongresszusi megbeszélések hozzáértéssel és megértő szellemben folytak le. A nagy tömegekben érkezők elszállásolása pl. Kassán nem probléma. Hoffer Ferenc és Szöllössy Ferenc elnök így mindjárt áttérhettek a részletek megtárgyalására. Kölesönös megértéssel sikerült minden kérdésben megállapodni. A részletekre most nem kívánunk kitérni, mert egyes

Lapunk előfizetése alig haladja meg a napi 0.3 fillért

Évi 12 pengő oly kis összeg, amelyet minden

vendéglősnek és korcsmárosnak kötelessége áldozni, mert e lap szakmánknak nemcsak harcosa, de megbeesülésünkért küzdő szaklapja is.

tényezőkkell kell még a kassai bizottságnak tárgyalásokat folytatni. Elvileg a következőkben történt megállapodás:

Az országos kongresszus f. é. augusztusban — mikor Kassán országos jellegű kiállítást és az ú. n. „Kassai Napok”-at rendezik — 22., 23. és 24-én lesz megtartva. Erkezés 22-én, kongresszusi tanácskozás 23-án, előreláthatólag a Városi Színházban, a következő napon, tehát 24-én a város és egy nagyobb gyárüzem megtekintése, kirándulás a környékre. Messzebb kirándulásra — pl. Krasznahorkára, Rozsnyóra, Ungvárra, Munkácsra — autóbuszok állnak rendelkezésre. A kongresszus napján d. e. Rákóczi Ferenc koporsójának megkoszorúzása.

A kongresszuson napirenden kerülő ügyek közt szerepelni fognak a visszaesott területeken és Kárpátalján lakó kartársak speciális ügyei is.

A tárgyszorozat és a kongresszus egyéb programja rövidesen véglegesen meg lesz állapítva, úgy hogy a meghívók kellő időben szétküldésre fognak kerülni.

A kassai rendezőbizottság és az Országos Szövetség elnöksége már most kéri a kartársakat, szíveskedjenek a kongresszus sikere érdekében saját környezetükben propagandát csinálni s odahatni, hogy minél nagyobb számban jöjjenek Kassára. De ne csak a kartársak jöjjenek, hanem lehetőleg hozzák el családtagjaikat is Rákóczi fejedelem városába, amely 20 évi elszakítás után ismét visszatért az anyaországhoz.

Szigorítják a mestervizsgákat.

Az IPOK-hoz panaszok érkeztek a segéd-, illetve mestervizsgák jelenlegi rendszere ellen. Ebből kifolyólag az IPOK megkeresést intézett az ipartestületekhez, hogy észrevételeiket tegyék meg e kérdésekkel kapcsolatban és esetleges konkrét javaslatokat terjesszék elő.

A keszthelyi ipartestületi vendéglős szakosztály mestervizsgáló bizottsága a minap tárgyalta az IPOK felhívását Boeckay József elnöktele alatt és a következő határozatot hozta:

Szükséges volna az ipartörvény oly módosítása, mely szerint a községi bizonyítványok alapján senki ne mehessen a jövőben mestervizsgára, hanem csak azok, akik tanoncok és segédek voltak. Ugyanis a penzióiparra könnyen megszerzik a községi bizonyítványt s annak alapján könnyen levizsgálva és ipart váltva, a penzióiparról minden különösebb igazolás és vizsga nélkül áttérnek a vendéglői szakmára, aminek nem értenek s ezáltal a komoly szakembereknek nagy konkurrenséivá válnak.

Továbbá megállapította a bizottság, hogy a mestervizsgára jelentkezők legnagyobb része nincsen felkészülve a mestervizsgára és azt nem is veszik komolyan. Ezért a bizottság kéri a központot annak elfogadtatásá-

ra, hogy a vendéglős szakmában vizsgára csak azok mehessenek, akik a budafoki állami szőlészeti és borászati szakiskolában legalább két borkezelési tanfolyamot elvégeztek és pedig egyet tavasszal és egyet ősszel, hogy ezáltal a bor kezelésében nagyobb tudást tudjanak felmutatni, mert sajnos a tapasztalat azt mutatja, hogy azok a 15–20 éves főpincérek, akik mestervizsgára jelentkeznek, nemigen értenek a borkezeléshez és pincemunkálatokhoz.

A keszthelyi kartársaknak fenti javaslatukban tökéletesen igazuk van. Véleményünk szerint a penzióiparnál szükséges volna kimondani azt, hogy az nem rokonipar a vendéglősiparral, erre az iparra csak akkor térhet át valaki, aki a vendéglősiparról külön tesz vizsgát.

A vizsgákkal különben sok helyen baj van és helyes a keszthelyi kartársak megállapítása, a legtöbb nem veszi komolyan a vizsgát és egészen készületlenül állnak a bizottság elé. Nemrégben Somogy megyében vizsgázott, jobban mondva a vizsgázató bizottság elé állt egy egyén s bár már 20 éve folytatta önállóan a koresmaipart, sem a kalkulációról, sem az alkalmazottak törvényesen megszabott munkaidejéről fogalma sem volt. Nem veszik pedig komolyan a mestervizsgát ezért, mert a bizottsági tagok némelyike a jó ember szerepét játssza s akkor is kiadta a mesterlevelet, ha a legelemibb tudnivalókról sem tudott vizsgálni egyik-másik vizsgázó. Az egyik alföldi városban a mestervizsgázató bizottság egy vizsgázónak igen könnyű kérdést tett fel, amire nem tudott felelni. Erre a egyik bizottsági tag azt mondta, a szaklapok erről folyton írnak és mégsem tudja? Mire az volt a meglepő válasz, hogy ő nem is tudja, hogy van szaklap, sohse látott. A bizottság alkalmat adott az illetőnek, hogy 6 hónap alatt ismerje meg a szaklapot — ennyi időre visszautasította.

A mestervizsgát mindenki csak akkor fogja komolyan venni, ha az ügynevezett „méltányosság” a legkisebb szerepet fogja játszani. Aki nem tud bizonyosságot tenni szakmai tudásáról, azt nem szabad „átengedni”, hanem jó hosszú időt kell adni neki, hogy a vizsgára jól előkészüljön. A borkezelés és a kalkuláció, a két legfontosabb és legszükségesebb tudnivaló és a vizsgázók 80%-nak halvány sejtelmük sincs arról és azt a fáradságot sem veszik maguknak, hogy ezt megtanulják.

Ugy értesültünk, hogy illetékes helyen is foglalkoznak azzal, hogy a mestervizsgát szigorítsák és a mestervizsgálóbizottságok tagjait is — felfrissíteni szándékoznak.

Fellner Béla t. u. v.

Először belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyeleteket közvetítő iroda

Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

KORONA SZÁLLODA ZALASZENTGRÓT

teljes berendezéssel együtt

SZABADKÉZBŐL ELADÓ.

Érdeklődni ugyanott a tulajdonosnál.

A vendéglátóipar a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara évi jelentésében.

A magyar kamarák közül elsőnek a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara most tette közzé terjedelmes jelentését az 1938. év közgazdasági viszonyairól. Köztudomásúlag a szegedi kamara területe az egész országnak legerősebben agrárius jellegű vidéke. Éppen ezért különös érdekességgel bír a jelentésnek Tonelli Sándor dr. főtitkár által írt bevezető része, amely ebben a kimondottan agrárius keretbe beállítva vizsgálja az általános közgazdasági jelenségeket s ezeken belül az ipar és kereskedelem helyzetét. Különösen azt igyekszik fejtegetéseinek során igazolni, hogy a milliárdos program, az első zsidótörvény és a márciustól kezdve állandóan erősödő nemzetközi politikai bizonytalanság milyen hatással volt a gazdasági élet egyes ágazatainak alakulására. A magyar közgazdasági irodalomban ez az első kísérlet a mozgalmas 1938. esztendő jelenségeinek összefüggő méltatására.

A megállapítások között kétségtelenül van néhány olyan természetű, hogy komoly megszívlelést érdemelt meg. Az általános tapasztalatok, de egyúttal a kerület egyes helyiről befutott jelentések alapján leszögezi pl. a jelentés, hogy az esztendő majdnem mindenütt kedvező kilátásokkal kezdődött, de a bizakodásnak ezt a légkört hovatovább nyomott hangulat váltotta fel. Óriási szerencséje volt ebben a helyzetben az országnak, hogy a mezőgazdaság — csupán a gyümölcsöstől eltekintve — nagyon kedvező természettel dicsekedhetett. Két egymásután következő esztendő jó termése után a mezőgazdaság volt az, amely az ipart és kereskedelmet az 1938. év bizonytalanságán átsegítette. Leplezetlenül rámutat azonban a jelentés az egyoldalú gazdasági berendezkedés veszélyes jelenségeire s azokra a nehézségekre, melyekkel az iparban szegény alföldi városok háztartása állandóan küzdök. Szinte jalkiáltásszerűen hat a jelentésben Békés község főjegyzőjének néhány idézetként közölt sora, vagy a munkanélküli kubikusokban gazdag Csongrád város viszonyainak ismertetése, melyekből egyformán kiérzik a vágyódás olyan ipari létesítmények után, melyek egyedül képesek a népsszaporodás folytán képződő munkásfőlönségeket felszívni.

JÓFORGALMU biztos megélhetést nyújtó

jogfolytonos kisebb vendéglő

házzal együtt eladó. Cím:

Kősa István, Kiskunhalas, Hajnal-u. 3.

A jelentés a vendéglátóiparok helyzetéről a következőket írja: Ezeknek az iparoknak helyzete határozott visszaesést mutatott az 1938-as esztendőben. A pangás okát egyrészt az idegenforgalom esőkkenésében, másrészt a zsidótörvény hatásában találhatjuk meg. Március hónaptól kezdve az idegenforgalom a nemzetközi feszültség következtében egész Európában megcsappant. Ennek hatása alól természetesen Magyarország sem tudta kivonni magát. Vidéki viszonylaiban azonban annál inkább érezhető volt a zsidóságnak a nyilvános helyekről való visszavonulása. Ezen két általános körülményen kívül számos panasz hangzik el a kifőzdék ellen, továbbá a termelők és a nagy borkereskedők kiesiben történő borkimérése ellen.

A Balaton partján a törvényhatóság első tisztviselője által kijelölt területen július és augusztus hónapokban a munkaidőt meghosszabbították.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedési miniszter 32.700/1939. I/a. K. K. M. számú rendelete, a Balatonpartján a 2.820/1931. M. E. számú rendelet 1. §-ának (1) bekezdése alapján kijelölt területeken levő fogadóban (szállókban, penziókházakban), vendéglőkben, kifőzésekben, kávéházakban, kávétermékekben, enkrásüzletekben, kórosszakban, továbbá általában a szállásadásra, illetőleg ételleknek vagy italoknak helybenfogyasztás céljából kiszolgáltatására berendezett vállalatokban foglalkoztatott alkalmazottak munkaidejét tekintetében a 34.500/1938. K. K. M. számú rendelet módosítása tárgyában.

A munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1937. XXI. tc. 3. §-ában kapott felhatalmazás alapján, úgyis mint az iparügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszter, a következők rendelet:

1. §. A 34.500/1938. I. a. K. K. M. számú rendelet 4. § (1) bekezdésének 5. pontja után a következő rendelkezést kell iktatni.

A munkaadó a 3. §-ban megállapított munkaidőt meghosszabbíthatja:

„6. A Balaton partján a 2.820/1931. M. E. számú rendelet 1. §-ának (1) bekezdése alapján a törvényhatóság első tisztviselője által kijelölt területen július és augusztus hónapokban naponta legfeljebb két órával.“

2. §. A 34.500/1938. I. a. K. K. M. számú rendelet 8. §-át a következő rendelkezéssel kell kiegészíteni:

„Ha a munkaadó a munkaidőt a 4. § (1) bekezdésének 6. pontja alapján meghosszabbítja, a napi pihenőidőt a meghosszabbítás tartamával meg szabad rövidíteni.“

Ez a rendelet f. é. május hó 13-án lépett hatályba.

(Itt közöljük, hogy a 34.500/1938. számú alaperendletet, a magyarózó jegyzékkel ellátva, 50 f értékű postabélyeg előzetes beküldése után kiadóhivatalunk a rendelőknek bérmentve megküldi.)

Üzemi konyhák értéktermelésének kimutatása

Irta: Reigl László.*

A változott gazdasági viszonyok, az üzemek közszolgáltatási és szociális megterhelései szükségessé teszik, hogy a vendéglátóipar is letérjen az eddigi családias rendszerű elszámolásokról és áttérjen a komoly üzemszerű elszámolások útjára. Ez azért is fontos, mert a nap-nap mellett növekvő közterhek oly magasak és állandóan újabbak és újabbak, hogy azokat nem lehet rendszer évi rezi-kalkulációba beállítani, hanem életbelépésük alkalmával azonnal kalkulálni kell. Az általános üzemi kalkuláción kívül az értékesítési ár kiszámítását is mindannyiszor meg kell újítani, valahányszor a rezi összegében, vagy a nyersanyag árában változás áll be, mert csak így tudjuk üzemünket fenntartani, magunk és családunk megélhetését biztosítani. Ennek az időnkénti értékszámításnak azonban legelső kelléke, hogy a vendéglátóiparban általános legyen, mert különben az értékesítési árakban az egyes üzemekben lényeges különbségek fognak előállni, aminek az eredménye az lesz, hogy aki szakszerűen kalkulálta árait, a fogyasztók hiányával a magas árak miatt megy tönkre, aki pedig nem tart lépést a változó árakkal és rezsitöbblettel, tehát olcsóbban értékesíti a készítményeit, még a nagyobb látogatottság mellett sem fogja számítását megtalálni, mert az értékesítési ár nem fedezi a rezi és a nyersanyag értékét.

A vendéglátó üzemek értékszámítása az italféléknél igen egyszerű, mert a sör kivételével az összes italfélek szakszerű kezelés mellett értékké, a beszerzési árak sem annyira ingadoznak, mint az élelmiszereknél. A konyhaüzem, illetve az étetek értékszámítása, az italok értékszámításánál sokkal körülményesebb, mert amellet, hogy tökéletes konyhatechnikai szaktudást igényel, az étetek elkészítésének módjait és ezerféle elkészítési lehetőségeit is figyelembe kell venni, mert csak ezekből lehet az étetek élvezeti értékét és az értékesítési árat megállapítani. Az étetek élvezeti értéke a szakács munkájának fokmérője. Az étetek értékszámításai, úgy az üzem, mint a szakács szempontjából egyúttal fontosak, az azzal tudom leginkább bizonyítani, hogy az üzem az ételkészítés és az értékesítésnél világosan látja, hogy melyek azok az étetek, amelyeket gazdaságosság szempontjából fokozotabban igyekszik értékesíteni. A szakács szempontjából pedig azért fontosak az étetek összerésítésének és értékének megállapítása, mert ezzel tudja igazolni, hogy mekkora értéket termel, miáltal bebizonyíthatja, hogy alkalmaztatása az üzemnek hasznos hoz. Az értéktermelés kimutatásának keresztülvitele

leegyszerűbben úgy történik, ha a szakács súlyban és értékben átvett élelmianyagok árával szembeállítjuk az értékesítés összegét. Nem tudom eléggé hangsúlyozni, a szakácsok érdekében milyen fontos, ha maguk is elősegítik, sőt kívánják a konyha értékszámításának naponkénti kimutatását, mert ezzel aztán meg tudják különböztetni a lelkiismeretesen és szakszerű tudással dolgozó szakácsot a lelkiismeretlenül dolgozó, kevesebb tudású szakembertől, ez különösen most fontos, amikor minimális munkabérek vannak megállapítva, amelyeknél magasabb bért igen kevés helyen fizetnek, vagyis kénytelenek a kevésbé értékes szakembernek is annyit fizetni, mint az elsőrendű szakembernek. Álljon itt néhány példa az étetek értékének kiszámításához: fatányéroszhoz szükséges élelmianyagok: 16 dkg sertéskaraj, 8 dkg bélszínfilet, 8 dkg borjúcombselet, 3 dkg füstölt szalonna, 20 dkg burg. köret, 50 gr rizsköret, 50 gr sav. káposzta, 50 gr hasáb káposzta, 50 gr vöröskáposzta, 50 gr uborka, 50 gr cékla, 1 festett bieska, az összes anyagok nettó súlyban vannak elgondolva, tehát esont- és tisztítási veszteség hozzáadásával kell az árait megállapítani.

16 dkg sertéskaraj nettó	2.50	—40
8 dkg bélszínfilet nettó	8.—	—64
8 dkg borjúcombselet nettó	3.30	—26
3 dkg füstölt szalonna	1.60	—05
20 dkg burg. köret nettó	—20	—04
50 gr rizsköret	1.06	—05
50 gr sav. káposzta	—20	—01
50 gr hasáb káposzta	—20	—01
50 gr vöröskáposzta	—40	—02
50 gr uborka	—50	—03
50 gr cékla	—22	—01
1 festett bieska	—18	—18
10 dkg zsír	1.36	—14
különbféle ízesítők		—10
		1.94

Mint látjuk, egy adag fatányéros nyersanyag értéke 1.94 P. Vegyünk a számításához egy B. I. osztályú üzem, amelynek 400 pengő napi forgalom mellett 137% a rezsije. A rezi alapján az előző évi összes olyan kiadást vetjük, melyek az üzem fenntartásával kapcsolatosan álltak elő. A pengő 1.94-nek 137%-os rezsije 2.66 P. összesen 4.60 P. ez az önköltségi ár, ha tehát az üzem ételárján a fatányéros 4.60-as árral szerepelne, azt jelentené, hogy az üzemnek ez az étel jövedelmet nem hozott, csak a költségeit kereste meg rajta. Ha már most ehhez az összeghez hozzáadjuk azt az eszményi összeget, amellyel az önköltségi árat olyan magasra emeljük, amennyit elbírálásunk szerint a fogyasztónak megér, kapjuk meg az értékesítési árat. Ha már most minden ételt ezen az alapon kalkulálunk be és értékesítünk, a meg-

A Kristály-vizet

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

* A Konyhatechnikai eljárások, Etelszármaztan, Anyagkiszabás és más szakkönyvek szerzője

maradt ételeket pedig a következő nap felújítva vagy átalakítva értékesítjük, akkor a konyháüzem értéktermelését pontosan ki tudjuk mutatni. A szakács munkáját pedig aszerint értékeljük, hogy a napi átlagos felhasznált nyersanyag %-a minél kevesebb, mert a cél mindig az, hogy minél kevesebb nyersanyagból minél nagyobb értéket termelni. Ebben a rendszerben való üzemvezetéshez feltétlenül szükséges, hogy a személyzet élelmezése elkülöníttessék, annak elszámolása az anyagkiszabás alapján előállított összeget a konyha javára kell írni.

Gyakorlatból tudom, hogy egyes üzemekben, ahol a vezetés nem volt szakemberek kezében, az üzemvesztéseket állandóan a szakács terhére írták, míg a rendszer bevezetése után megállapítást nyert, hogy a szakács mindig lelkiismeretesen bánt az anyaggal, a hibát, amely a hiányt előidézte, az üzem egészen más részén találtuk meg.

A rendszer ismertetését, amennyiben mélyen tisztelt Szerkesztő úr b. lapjában helyet ad, úgy legközelebb közölni fogom. (A legnagyobb készséggel. A Szerk.)

Árrombolás, tisztességtelen verseny.

A Pilishegyvidéki Vendéglősök és Kereskedelmek Csoportja, mint azt megírtuk, legutóbb tartott ülésén egyhangúlag elhatározta, hogy emelkedő borárakra való tekintettel a bor kimerési árát egy pengőben állapítják meg. Az ücécán át kimerésre kerülő bor árát pedig minden községben, a helyi viszonyoknak megfelelően, külön a vendéglősök és kereskedelmek fogják megállapítani.

E határozatról szóló értesítést az összes kartársak írásban kapták kézhez. A bor árát a kartársak a jelzett napon, egyöntetűen, a hozott határozat értelmében, fel is emelték. Néhány nap múlva azonban azt tapasztalták a kartársak, hogy egyesek arra törekednek, hogy az egyhangúlag hozott és becsületsszóval megerősített határozatot kijátszák. Formailag ugyan egy pengőért mérték a bort, de a vendégek egy részének a bort 80 fillérért számították. A borár így egy-két üzletben visszaesett. Ezáltal a közvetlen érdekelt kartársak károsodtak. Sőt az is megtörtént, hogy az egyik kartárs a vendégeinek bemutatva a Csoport vezetésétől kapott értesítést a boráremelésről. Ez az eljárás minden gyenesen gondolkodó kartársnál a legnagyobb felháborodást váltotta ki.

A Csoport vezetősége ennél fogva sürgősen gyűlésre hívta össze a kartársakat, hogy ezt az inkollégiális eljárást megbélyegezzék.

Husvick Dusan, a Csoport elnöke, a Budakalászon tartott rendkívüli közgyűlést megnyitva, üdvözölte az Országos Szövetség megjelent elnökét: Hoffer Ferencet, Wind János intézőbizottsági tagot és a titkárt. Hoffer Ferenc elnök megköszönte az üdvözölést és rámutatott arra, hogy a Szövetség oly fontosnak tartja a mai

közgyűlésüket, hogy szükségesnek látta, hogy azon résztvegyen. Külön kívánja hangsúlyozni, hogyha a kartársak még most sem tartják szükségesnek az összetartást, vándorbotjukat máris faraghatják. Kimár József titkár azután ismertette, hogy milyen módon játszották ki egyes kartársak a fentebb említett határozatot. Wind János érdekesen megvilágította a borár kérdését. Az Országos Szövetségnek sem célja, sem feladata, hogy ilyen üzleti kérdésben gyámkodjon a kartársak felett.

Minden kartársnak magának kell tudni, hogy milyen árban kelljen áruját forgalomba hozni, hogy számítását megtalálja. Az Országos Szövetségnek a feladata a kartársakat irányítani s az egyetemes szakmai ügyeket képviselni. Részletesen kioktatta a jelenvolutakat arról, hogyan kell a bor kimerési árát kiszámítani, hogy kiadási és a tisztos polgári haszna meglegyen. A közgyűlés színe előtt hitelesített Malligand fokmérővel lefőzte az egyik árrombolótól beszerzett bort, amely 11 Malligand foktartalmú. Ezt a bort az illető kartárs 50 fillérért vásárolta. Így a bor a fogyasztási adóval és italmérsi illetékkel együtt 57 fillérben van, ehhez az összeghez nem számítja a többi jelentékeny üzleti rezsitéléteket. S a kartárs ezt a bort 70 és 80 fillérért, tehát átlag 75 fillérért méri. Tud ez a kartárs számolni? De ez a kartársunk elfelejtette, hogy a borár emelésére elsősorban neki és hasonló kartársainak van szüksége, akik kis forgatókövet rendelkeznek és nem szüretkor tudják évi borszükségletüket beszerezni. Tehát akkor, amikor azok a kartársak, akik anyagilag jobb helyzetben vannak, konkurrensképesek, a borárak emelésébe beleegyeznek, éppen a kisebbeknek akarnak segíteni. Kimár József közli, hogy több kartárs a történetek után azt kívánja, hogy azokat a kartársakat, akik a csoport tagjai és *kartársi szolidaritás ellen vétettek, zárassanak ki*. E kérdésnél hosszabb eszmecsere indult meg.

Pósch Gyula titkár közölte, hogy az Országos Szövetség ügyészének véleménye szerint a szóbanforgó eset alkalmas volna a kamara választott-bíróskára elé terjesztésére, mert kétségtelenül a tisztességtelen verseny esete fog fenn. Végül a közgyűlés elhatározta, hogy felkéri az Országos Szövetséget, hogy ebben a kérdésben a szükséges egyetértés helyreállítása érdekében mielőbb tegye meg a lépéseket. Amennyiben ez a közbenjárás eredménnyel nem járna, úgy a csoport a további teendőkről határozni fog.

Titkár ezután ismertette a záróra törvénytervezetét, amelyhez többen szóltak hozzá. Ezzel az ülés véget ért.

**Kecskeméti
Mintapince és
Kereskedelmi kft.**
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

A „jó öreg koresmáros” ünneplése Hódmezővásárhelyen.

Felemelő ünnepség színhelye volt május 10-én este Hódmezővásárhelyen a „Nemzeti” szálló étterme, ahol a vendéglős szakosztály vacsora keretében ünnepelte Kmettykó Sándor vendéglősnek 40 éves önállósága évfordulóját. Répás Mihály szakosztályi elnök a „Hiszekegy” elmondása után megtartotta ünnepi beszédét. Elsősorban üdvözölte a főispán és a polgármester képviseletében megjelent dr. Fejérváry Bertalan h. polgármestert, Kun Béla volt országgyűlési képviselőt, az ipartestület örökös díszelnökét, a pénzügyi hatóság képviseletében megjelent Dobó István p. ü. főtanácsost, a kereskedelmi és iparkamara és a többi hatóságok megjelent képviselőit. Kiemelte, hogy a megjelentek nemcsak az ünnepély fényét emelték, de egyben beszédes megbecsülése Kmettykó Sándor derék kartársunk személyének is. Ezután szép szavakkal méltatta Kmettykó Sándor kartárs érdemeit, hosszú, fáradtságos évek küzdelmét. Az ünnepelt kartársai a mai ünnepség alatt külön is kívánták kívenni részüket és egy kis ajándékot hoztak, amely ugyan nem vagyontérföldi kincs — mondotta Répás Mihály —, hanem a szívük teljes megevelésé jökvánssággal átadja az „Elismerő okiratot”, mely nagyobb, mint bármilyen érme, mert ez a pályatársainak elismerése. Ez nem olyan elismerés vagy kitüntetés, amely felterjesztés után a bürokrácia különböző útján és akadályokon keresztül felülről aktaszerű bélyeggel ellátva nagysokára érkezik. Ez

Vasúti vendéglő
eladó. Bővebbet csak személyesen az orosházi pályaudvari vendéglősnél.
Levelekre nem válaszolok.

az elismerés, szebb, belsősegebb, értékesebb, mert a pályatársak szívéből sarjadt. Kmettyó bátyánk hosszú munkássága alatt kinevet nem szerzett, anyamézői nincsenek, de van egy kedves kis otthona, jól megalapozott üzlete, szép családja, sőt unokái, egyensúlyozott élete. Kell-e ennél több a boldogsághoz? Ennél többet egy munkás iparos nem is remélhet. Kmettyó kartársunkban a halhatatlan költőnk, Petőfi Sándor „Jó öreg koresmáros” típusát látom, „ki fáradoz napestig, vasárnapja sincsen, mindig későn fekszik, mindig idején kel”. Arra kérte a Mindenhatót, hogy jóegészségben még igen sokáig éltesse a haza, a város javára, szeretetei, tisztelői, kartársai örömeire. Répás Mihály szívből jövő meleg szavait az ünnepelt könnyelábadt szemekkel köszönte meg. Ezután Patzauer Aladár egy ezüst serleget adott át az ünnepeltnek. A kitűnő vaosora után következtek a vendégek tósztrajai, végül a fiatalság került sorra és reggelig tartó tánc következett.

Közgyűlések

A „Miskolci és Borsod-Gömör, Gömör-Kishont Vármegyei Vendéglősök, Koresmárosok, Kávésok és Szállodások Egyesülete” mult hóban tartotta rendes évi közgyűlését. Az évi jelentés és számadások letárgyalása után következett a tisztakar választás. A közgyűlés nagy lelkesedéssel elnöké János Lajos szállodást, ügyvezető társelnöké pedig újból Fazekas Miklós eddigi társelnököt egyhangúlag megválasztotta. A Felvidék egy részének visszacsatolása folytán szükségessé vált az egyesület működési területének újabb megállapítása. Így elhatározta, hogy Gömör-Kishont vármegye visszaállítását következtében az ottani kartársakkal felveszik az érintkezést, hogy önállóan kívánják-e szervezkedni, vagy a Borsodmegye Egyesület keretében akarnak-e működni?

Itt említjük meg, hogy az Országos Szövetség elnöksége május 20-án Miskolcon az egyesület vezetőségével megbeszélést folytatott és üdvözölte az új vezetőséget, hogy a megfiatalítással új, friss szellemet vitt e szükséges alakulatba. Az egyesület eddigi működésével mindenkor szolgálta a kartársak érdekeit, de az újabb rendeletek, szociális intézkedések és egyéb szakmai ügyek mégis csak hozzájárultak annak felismeréséhez, hogy az egyesület csak akkor tud megbirkózni feladataival, ha új vezetőséget állít élére és nagyobb agilitással és szolidaritással folytatják ezentúl működését. Szöllőssy Ferenc, az Orsz. Szövetség elnöke ezután ismertette iparunk időszéri célkitűzését és rámutatott arra, hogy csakis erős összefogással tudjuk igazunkat kiharcolni. Jogos követelésünk mellett az országos kongresszus mindig az a nyilvános demonstráció, ahol a kartársak elmondhatják és tárgyalhatják, ami a szívéből fekszik. Annak a reménynek adott kifejezést, hogy az idei kongressz-

szuson a miskolci és megyei kartársak tekintélyes számban való megjelenésükkel az országos kongresszus sikerét hathatósan fogják előmozdítani. János Lajos szép szavakkal megköszönte Szöllőssy Ferenc elnök buzdító szavait. A kartársak egyhangú kitüntető bizalma — nagyon jól tudja — kötelességgel jár, de a legnagyobb szeretettel és ügybuzgósággal és főleg a kipróbált és nagy tapasztalatokkal rendelkező tisztársainak támogatásával, úgy érzi, sikerülni fog mindenkör a kartársak ügyeit előbbre vinni. Fazekas Miklós t. elnök is megköszönte a szíves üdvözlő szavakat. A maga részéről a változott viszonyokra való tekintettel nem kívánta az eddigi hosszú időn át betöltött tisztségét tovább vállalni, de az egyhangú ragaszkodás és kapacitálás elől kitérni nem tudott.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI, Csengery uca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

Törvénytervezet az üzleti záróráról.

Majdnem minden kongresszuson panasztáltak a vidéki kartársak, hogy a záróra-ügy törvényes rendezése volna kívánatos. Az Országos Szövetség több beadványban kérte is a záróra országos rendezését törvényben. A kereskedelmi és közlekedésügyi mi-

nisztérium most elkészítette a törvénytervezetet az üzleti záróráról és ennek megtárgyalására megküldte az érdekképviseletnek. A tervezet szerint a 10.000-nél kevesebb lakót számláló kis- és nagyközségekben a vendéglői és koresmai zárórát éjfél 12 óránál későbbi időpontban megállapítani nem szabad. Az Országos Szövetség elnöksége a környéki elnökök bevonásával május 31-én vitatja meg a törvénytervezetet és észrevételeit a napokban terjeszti elő írásban.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Megjelent Reigl László újabb szakmunkája: „Ételismeret” (hármasszabvány) c. könyve, amely felöleli az ételmezési üzemmel kapcsolatos adminisztrációs és gyakorlati tudnivalókat. Az ételek elkészítését három módon ismerteti, aszerint, hogy olesó, polgári vagy luxussteleket kívánunk-e előállítani. Ára: 6 pengő, az előzőleg megjelent „Konyhatechnikai Eljárások és Étel-származástan” c. könyvvel együtt 10 P. Megrendelhető a „Fogadó” kiadóhivatalánál (VI, Csengery uca 51).

Az iparosság összefogása.

Pestszenterzsébeten rövidesen városi képviselőtestületi tag választás lesz. Hogy az iparosság számánál és súlyánál fogva a képviselőtestületben megfelelően képviselve legyen az ottani iparosság, egy politikamentes városi iparospártba tömörült kizárólag azzal a céllal, hogy az iparosság minden rétegének gazdasági érdeke a városi képviselőtestületben képviselve legyen. Az iparosság megfelelő beszervezését az ipartestület különböző szakosztályainak vezetői intézik s megvan minden remény, hogy az össziparosság a városi parlamentben kellően képviselve legyen. Persze ez csak úgy fog sikerülni, ha a különböző világnézeti és politikai felfogásokat a város ügyeinél

Vendéglői berendezések

Új és használt

Kerti bútorok, kuglifelszerelés, evőeszközök, üvegáru legelőcsönbán

FRIED

KIRÁLY UCCA 44. SZÁM
KÖLCSÖNZÉS!

Ezután az egyesület belső ügyei kerültek megbeszélésre, amelyben Herc Simon kartárs, Bencsik József, valamint Mazura Rezső és Pósch Gyula is élénken vett részt.

teljesen kikapcsolják és kizárólag a gazdasági érdekek lesznek irányadók. A vendéglősök és koresmárosok részére Galambos Ernő elnök és Vicsár Ferenc titkár intéző tényező e mozgalomban.

Fix fizetést kapnak az étkezőkocsik pincérei.

Június hó 1-től az étkezőkocsik főpincérei — mint értesülünk — havi 220 pengő, a felszolgálók (éthordók) pedig havi 120 pengő fix fizetést kapnak. Minden 5-ik évben fizetésjavítást fognak kapni. Ezzel szemben a Hálókösi Társaság 10% helyett 15%-ot fog felszámítani, de a százalékot a pincéreknek nem adja ki. Hogy ez a rendelkezés a százalékrendelettel összhangba hozható-e, alig hisszük.

Házasság.

János Lajos, a Miskolc-Borsodmegyei Vendéglősök, Szállodások, Kávésok és Koresmárosok elnöke, a miskolci „Korona” szálló társtulajdonosa eljegyezte Gömör J. tábornok leányát, Zsuzsikát.

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótalban.

Külföldön szerzett ipari szakképzétség elismerése.

A külföldön szerzett ipari szakképzétség elismerésének kérdésében az 1922:XII. tc. 19. §-a tartalmaz rendelkezést. E törvényszakasz ugyanis felhatalmazza az illetékes minisztert arra, hogy a képesítéshez kötött iparokban rendeleti úton szabályozhassa a külföldön végzett szakbavágó munka figyelembevételének és igazolásának módjait. Amíg ez az általános szabályozás meg nem történik, a 78.000/1923. K. M. számú rendelet 35. §-a szerint az érdekképviseltek meghatalmásával az illetékes miniszter esetről esetre határoz. Ha a miniszter valakinek külföldön tanonci, segédi vagy szakmunkási minőségben szerzett és kellően igazolt szakbavágó gyakorlatát az 1922:XII. tc. illetve az 1936:VII. tc.-ben előírt szakképzéssel egyenértékűnek találja, úgy mestervizsgálatra bocsátását rendelheti el, sőt az 1922:XII. törvényeikk 18. §-ának az 1936:VII. tc. 5. §-a szerint módosított negyedik bekezdése lehetővé teszi, hogy mestervizsgálatra bocsátassanak azok is, akik külföldön nem tanonci, cegédi vagy szakmunkási minőségben ugyan, de megfelelően hosszabb tartamú szakbavágó munkát végeztek.

A fenti — külföldiekre általában érvényes — rendelkezések mellett külön jogszabály rendeli az Amerikából visszavándorolt magyar állampolgárok iparüzését. A 78.000/1923. K. M. számú rendelet 42. §-ával hatályában fenntartott 10.721/1921. M. E. számú, rendelet 1. §-a értelmében az Amerikából visszavándorolt azok a magyar állampolgárok, akik Amerikában egyfolytában legalább öt évig tartózkodtak és valamely képesítéshez kötött ipart, mint önálló iparosok kívánják gyakorolni, amennyiben képesítettségüket az ipartörvényben előírt módon igazolni nem tudják, ipari képesítettségüknek megállapítása céljából szakvizsgálatra — a 30.000/1936. Ip. M. számú rendelet 11. §-a értelmében ma: mestervizsgálatra — bocsátásukat kérhetik. Ebben az esetben szakbavágó gyakorlatnak vagy külföldön szerzett szakképzettségnek okirattal igazolására nincs is szükség, hanem amennyiben a folyamodó a mestervizsgálatot sikerrel leteszi — az egyéb törvényes kellekkel lefolytása esetén — iparának önálló gyakorlására iparjogosítványt nyerhet. (73.298/1938. Ip. M.)

Döntőbizottság fogja tisztázni a legkisebb munkabérekkel kapcsolatos kérdéseket.

Tekintettel arra, hogy a legalacsonyabb munkabérek alkalmazásánál gyakorta merülnek fel olyan határkérdések, amelyeknek eldöntésére csak a szakma bevonásával alakult bizottság lehet alkalmas, a kamarák keretében döntő bizottság fog létesülni, amelynek feladata lesz, hogy az eredeti határozatok szellemében és a minisztérium által megállapított elvi állásponthoz igazodva, a felmerült elvi kérdésekre vonatkozólag döntést hoz-

zon. A bizottságok megalakulása meg fogja gyorsítani a felmerülő határkérdések tisztázását és védelmet fog nyújtani úgy a munkaadók, mint a munkavállalók szempontjából a tekintetben, hogy a törvény szellemében alkalmazák. A döntőbizottságok a legközelebbi jövőben megalakulnak.

Beszámít-e tanonc munkaideje a tanonciskolában és a leventében eltöltött idő?

Az iparügyi miniszter leiratában közölte azt, hogy nincsen olyan jogszabály, amely szerint a leventegyakorlattal töltött idő a leventeköteles munkaidejébe beszámít, tehát a leventegyakorlatot a munkaidő rendelet alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni. Nem ez a helyzet azonban a tanonciskola látogatásával kapcsolatban, mert a tanoncok munkaideje az iskolában eltöltött idő beszámításával értendő. (11.217/1939. Ip. M.)

Ez a közlés egyttal válasz a soproni és más ipartársulatoknak e tárgyban az Országos Szövetséghez intézett megkeresésükre.

Mit kíván a Nemzeti Munkaközpont Vendéglátóipari Országos Elnöksége?

Ez a hosszúnevű alakulat „az éttermi és kávéházi munkavállaló pincérek” nevében kéri a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztert, hogy „egy kiadandó pótdrelellettel megjelölték a biztosítani kegyeskedjen.” A beadványban kifogásolják, hogy a százalék felosztását a rendelet a munkaóra bízta. Azt írják, hogy ezen a téren szomorú tapasztalataik vannak, mert a százalékok hiányosan és burkolt levonások után kapták a pincérek kézzel. Azt írják továbbá, hogy a főpincéri megállapodások, illetve szerződések bizonyítékot szolgálnak arra vonatkozólag, hogy miért kell még a százalékrendszer mellett dolgozó munkavállalók százainak nélkülözni. Azt is írják továbbá, hogy jelenleg 20–30-féle költségmunkaruha van forgalomban, a miniszter rendeletileg egyszerűsítse a kosztüm ügyet olyképp, hogy az A csoportú I. oszt. üzemekben maradjon frakk, a többi üzemekben pedig legyen kötelező a fehér kabát fekete nadrággal. A „pincérek tömege” ismételtlen kéri a megjelöltük, valamint az idegenforgalom és a fogyasztók érdekében is, hogy a miniszter rendeletileg valósítsa meg az egypincér illetve a revier-rendszert. Ennél a „rendszerrel” egyenileg maradéktalanul kaphatják meg a kiérdemelt munkájuknak gyümölcsét. Meg is magyarázza mindjárt mi a revier-rendszer: a pincér felszolgál és egyttal beszédi az ételek és italok árát. Nagyobb üzemekben egyen az „egypincérnek” egy borása. A százalék pedig 15% legyen, amely egész összegében a revier-pincért illeti. A főpincér-rendszert törölje el a miniszter, helyette legyen fixfizetéses üzletvezető, éttermi főnök és kávéházi vezető. Hogy ne okozon nagy gondot, hogy a főpincérpótlékok milyen javadalmazásban részesüljenek, mindjárt javasolják, hogy az I. oszt. üzemekben

Már tavasszal gondoskodjék nyári pihenéséről. — Látogassa meg a visszacsatolt Felvidék szebbnél szebb városait és üdülőhelyeit.

Bel- és külföldi viszonylatban legrészletesebb és legpontosabb utitanácsokkal szolgál az IBUSZ valamennyi menetjegyirodája.

KÖZPONTI MENETJEGYIRODA, Vigadó tér 2.
AUTOBUS TOURS, Vörösmarty tér 8. sz.

a havi fizetés 400 pengő, II. oszt. havi 300 pengő és a III. oszt. üzemből 240 pengő.

A kontárok pedig a legrövidebb időn belül elbocsájtandók.

E beadványra még vissza fogunk térni. De úgy véljük, ha sok „női kiszolgáló” helyét a férfi-pincérek foglalnák el, akkor a „megjelöltük” máris biztosítanak. Miért nem kéri ezt?

Figyelmeztetjük a felvidéki kartársakat.

hogy a Bortörvény kivonat plakát kifüggesztése nem kötelező. Így tehát a náluk járó házaló-ügynököknek ne üljenek fel, hanem ha ilyen plakáttal náluk valaki megjelenik, azt adják át a rendőrségnek. Mindezeket azért írjuk meg, mivel a visszacsatolt területekről és a Kárpátaljáról többen fordultak hozzánk és azíránt érdeklődtek, hogy kötelező-e a „Rendelet kiadója: Szabó Gyula” kiadásában megjelent Bortörvény-plakát? Sem ez a plakát, sem más bortörvény-plakát kifüggesztése nem kötelező. Általában ajánljuk a felvidéki kartársaknak, hogy az elég sűrűn ott járó ügynökök és adománygyűjtőkkel ne álljanak szóba. Ezek egyéni akciók és visszaélnek a kartársak jó hiszeműségével.

FELHÍVÁS

Megvettem Ujpesten Berlinger István Attila u. 55. szám alatti vendéglőt. Hitelezői esetleges követeléseiket e hó 3-ig nálam jelentésk be. Balassa Mihály, Ujpest, Nyár u. 65/a.

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

drbja fill.

Ötnyelvű százalék-plakát nagy..	—30
Ötnyelvű százalék-plakát kicsi..	—12
A korcsmai hitel eltörléséről szóló plakát	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező	—40
A sütemények fogdosása	—30
Fiatalkorúak szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát	—40
Személyzeti okmánytasak	—10
Éneklés, lármazás tilos	—25
Padróra köpni tilos	—25
Káromkodni tilos	—40
Kutyákat behozni tilos	—25
Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.	

Megrendelhető kiadóhivatalunkban Budapest, VI. Csengery uca 51. I. e. 7.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

Kedvező üdülési alkalom Balatonfüreden

Az Ipartestületek Országos Központja közli az ipartestület útján Budapesti iparosaival, hogy május 15-től december 13-ig terjedő időben összesen VII. csoportban, csoportonként 4 heti időtartamra, igen kedvező üdülési lehetőségeket nyújt az újonnan megnyitott Balatonfüredü Üdülőtélepen. Csoportbeosztás a következő:

- I. csoport: május 15—június 12.
Jelentkezési határidő: május 1.
- II. csoport: június 15—július 13.
Jelentkezési határidő: június 1.
- III. csoport: július 15—augusztus 12.
Jelentkezési határidő: július 1.
- IV. csoport: augusztus 15—szept. 12.
Jelentkezési határidő: aug. 1.
- V. csoport: szeptember 15—október 13.
Jelentkezési határidő: szept. 1.
- VI. csoport: október 15—november 12.
Jelentkezési határidő: október 1.
- VII. csoport: november 15—dec. 13.
Jelentkezési határidő: november 1.

Az V—VI. sz. csoportba csak a teljesen szegénysorsú és előrehaladott betegségű iparosok, illetve családtagjaik utalhatnak be. Ezek ellátása és mindennemű (kivéve a vasúti utazás) költségeit az IPOK viseli. Az ebbe a csoportba jelentkezettek szegénységüket okvetlenül hatóságai szegénységi bizonyítvánnyal kell, hogy igazolják. A többi csoportokban a teljes ellátás napi 2.20 P. Gyógydíj főidényben —50, elő-és utóidényben —25 P naponta fürdődíjak (természeesen szénsavas fürdő) július 16-tól augusztus 20-ig 3 P, április 16-tól június 15-ig és augusztus 21-től szeptember 30-ig 2.50 P, október 1-től április 15-ig 2 P.

A csoportok négyhetesek, de lehet kéthetes beutalást is kérni.

A kéthetes csoportbeutalás azonban csak a hó 1-én és 15-én kezdődhet. Az IPOK a csoportbeosztáshoz szigorúan ragaszkodik, attól semmi körülmények között el nem tér. A beutalás iránti kérvényt az Ipartestületek Országos Központja elnökségéhez kell intézni, azonban benyújtani az ipartestületnél kell. Az egyes csoportokba történő felvételtől az IPOK a kérelmezőt értesíti. Ha férj és feleség együtt kéri a felvételüket, úgy mindegyik külön-külön kérvényt kell hogy beadjon. A

beutaló végzés kézhezvétele után postautalványon az IPOK-hoz azonnal be kell küldeni 89 P 60 fillért, s a feladási szelvényt Balatonfüreden a gyógytelep gondnokának fel kell mutatni, mert a beutalt ellátást csak ez esetben kap.

ÜZLETI HIREK

Újpest. Balassa Mihály vendéglős megvette az Attila u. 55. szám alatti Berlinger-féle vendéglőt és azt június 1-én ünnepélyesen megnyitja.

Borpiac.

A borpiacra az előző hetekben kialakult szilárd irányzatot némi lankaság váltotta fel. A vevők az eddigi árakkal szemben alacsonyabb árakat ígértek és 3.6—3.8 fillért kínálnak Maligand-fokként. De ilyen árban nagyobb tételek nem eserültek gazdát, mert a vevők többit is voltak hajlandók adni. A kedvezőtlen időjárás az ország különböző részeiben súlyos károkat okozott. Szerencse, hogy a szőlők még sehol sem virágoznak. A borkészletek mindenütt kifogyóban vannak.

Halálozás.

Váradi Béni fővárosi vendéglős, a „Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesület” tagja május 19-én hosszú szenvedés után 51 éves korában elhunyt.

Schier Géza budapesti vendéglős, a Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete tagja, 60 éves korában, hosszas betegsége után elhunyt.

Vendéglőipar gyakorlata étterem fenntartása nélkül.

Vendéglőnek — a 8.000 1923. K. M. sz. rendelet 130. §-a szerint — olyan iparüzemet kell tekinteni, amelyben hideg és meleg ételeket, a korcsmák ügylet-körét meghaladó mértékben szolgáltatnak ki. Sem ez, sem más jogforrás nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelynek értelmében a vendéglő fogalmának egyik alkotó eleme volna, hogy az ott kiszolgáltatót ételeket az üzemben kell elfogyasztani. Ilyen joghelyzet mellett pedig nincs jogi akadálya annak, hogy a vendéglőipar hideg és me-

leg ételeknek kizárólag a vendéglőüzemen kívüli fogyasztásra való kiszolgálásával gyakoroltassék. A vendéglőiparnak ilyen keretek közötti gyakorlásához tehát, mint ez a dolog természetétől következik, étkezéshelyiség nem kell, mert arra nincs is szükség. — (25.974 1938. K. K. M.)

Ez a döntés nézetünk szerint, szakörökben élénk vitára fog alkalmat adni.

ABROSZT

színt és fehéret, úgyszintén minden
TEXTILÁRU vegyünk

BLAU JENŐ

textilkészítőnél, BUDAPEST, V.,
gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

**Mindenki a
vendéglátót
dicséri,**

**ha a
Promontoria
borait méri.**

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BOPIN-
CÉSZETE ÉS ÁRUELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8. SZ.

TELEFONSZÁM: 269-992.

PINCÉSZETÉBŐL.

Kartársaink megtisztelő látogatását szolgálatkészzen várjuk.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.
TELEFON: 114-262.